Tim Oelbrandt

huisartiest van De Studio

interview Floor Deckx & Simon De Vos ***foto's*** Katoo Peeters

Weinig mensen hebben op hun achtendertigste al zoveel levens geleid als Tim Oelbrandt. Als skileraar reisde hij de wereld rond – mét zijn goocheltrucs in de achterzak. Nadat hij zijn dubbelleven van skileraar-goochelaar vaarwel had gezegd, werd hij lichttechnicus. Tot de drang om zélf voorstellingen te maken de kop opstak.

Met *Spirals* is Tim Oelbrandt aan zijn derde solovoorstelling toe en het is zonder twijfel zijn meest poëtische tot nu toe. 'In mijn vorige voorstelling *Brain Freeze* speelde ik een psychopaat die het eeuwige leven nastreeft door zijn hersenen te downloaden en bezit te nemen van het lichaam van iemand anders', aldus Tim. 'In *Spirals* speel ik dan weer een eenzame man die rare dingen begint te doen. In de eenzaamheid van dat personage zit iets heel puurs en kwetsbaars. Dat kwetsbare kun je alleen maar in het theater brengen – in de commerciële goochelwereld kwam het niet tot zijn recht.'

***Spirals* heeft meerdere gedaantes gekend. De voorstelling bestond al lang vóór je ze in De Studio begon uit te werken tot wat ze nu is.**
"De kiem van die voorstelling is inderdaad jaren geleden ontsproten. Met de prille versie van *Spirals* ambieerde ik om als goochelaar door te breken in de variétéwereld, de wereld van de grote acts. Een wereld die zich overigens niet in België bevindt, maar vooral in Nederland, Duitsland, Frankrijk en bij uitbreiding in Las Vegas en Macau. Voor die podia bleek mijn act veel te poëtisch en kwetsbaar. *Spirals* spelen na een paaldansact: dat werkte voor geen meter. Toch voelde ik tóén al dat er iets in zat, iets dat het publiek raakte."

"Een goocheltruc verfijnen? Dat is het verbeteren van het onmogelijke."

In *Spirals* laat je jezelf verdwijnen. Een metafoor voor de kunstenaar die zijn werk achterlaat en zijn ego laat oplossen?
"Helemaal. Dat ego is precies waarop ik vastliep in het goochelen. Want ook al heeft een goochelaar er geen slechte bedoelingen mee: wat hij doet, doet hij om applaus te krijgen voor zichzelf. Kijk, beste publiek: ík laat iets verdwijnen, ík laat iets verschijnen. Dankuwel! Een goochelaar wil altijd de eer opstrijken. In Star Wars zeggen ze altijd '*may the force be with you*'. Wel, die force bestaat, en een Jedi kan ze gebruiken, maar hij kan ze niet claimen want ze behoort hem niet toe. Magie is voor mij hetzelfde als de force. In mijn theaterstukken moet de magie alle eer krijgen, niet ikzelf. De magie overkomt mij.

"Spirals spelen na een paaldansact: dat werkte voor geen meter."

Daarom verdwijn ik op het einde van *Spirals*. Het applaus komt omdat ik er niet meer ben. Het applaus is voor dat magische moment van '*poef, die is weg*'. En niet voor: poef, de goochelaar heeft hier iets laten verdwijnen."

Je wil de illusie van echtheid ophouden, terwijl we in het theater net de *willing suspension of disbelief* eren: we geloven tijdelijk in de leugen.
"Die grens vind ik juist interessant, en daarom werk ik altijd onder mijn eigen naam, Tim Oelbrandt. Op die manier speel ik met de percepties en verwachtingen van het publiek. Ik wil de mensen laten twijfelen: zou dit nu echt zijn? Méént die dat nu?"

Vroeger was je goochelaar, nu ben je theatermaker. Wat is het grootste verschil met de goochelact die je destijds in de skioorden opvoerde?
"Tijd. Tijd is het grootste verschil. Weet je waarom beroemde goochelaars steeds dezelfde drie of vier goocheltrucs tonen? Omdat ze die trucs tot in het extreme blijven verfijnen, hun hele carrière lang. Wanneer je theater maakt, heb je een gemiddelde looptijd van pakweg anderhalf jaar tussen idee en voorstelling. In die tijd moet je nieuwe trucs bedenken, uitwerken, oefenen en perfectioneren. Het probleem is dat voor dat laatste geen tijd overblijft. De dynamiek van theater maken matcht hoegenaamd niet met die van goochelen."

Wat houdt dat verfijnen dan precies in?
"Het verbeteren van het onmogelijke. Een goocheltruc confronteert je altijd met beperkingen. Stel: mijn regisseur wil dat ik op een stoel ga zitten om een deel van het verhaal te vertellen. Dat gaat niet zomaar, want op die stoel ligt iets wat ik binnen tien minuten nodig heb om een goocheltruc te doen slagen. Je kunt dan beslissen om dat item weg te halen van die stoel en te doen wat nodig is om je verhaal zo goed mogelijk te vertellen – per slot van rekening maak je theater en geen goochelshow. Maar bij mij wringt dat, omdat ik wéét dat ik, als ik maar lang genoeg sleutel aan mijn truc, een punt kan bereiken waarop ik dat compromis niet hoef te sluiten. Het is een stiel die nog niet lang bestaat, de mix van goochelkunst en theater. Dat voel ik. Het publiek moet nog overtuigd worden, maar dat vind ik juist interessant."

"Magie is zoiets als de force in Star Wars: ze overkomt mij"

Je wil je publiek meenemen in een verhaal, en niet alleen maar trucjes tonen.
"Dat is het fijne aan theater maken: je kunt veel meer doen dan een truc. Je kunt maatschappijkritisch zijn en dingen zeggen die je in een goochelshow niet zou zeggen. Die edgy kant zoek ik graag op."

Hoeveel ontwikkelings-potentieel zit er nog in jouw unieke mix van theater en goochelkunst?
"Er is al veel gedaan, maar er is ook nog veel te ontginnen. Bovendien zijn er in dit genre weinig voorstellingen te zien in Vlaanderen. Het werk van inspirerende makers als Yoann Bourgeois of James Thierrée komt niet tot hier. Daar zit voor mij het potentieel: ik wil de goochelkunst terug naar het theater brengen. Natuurlijk heeft het goochelen ook zijn plek in de entertainment- en animatiewereld. Maar het hoeft niet altijd een clown te zijn met ballonnen. Magie kan ook iets puur en poëtisch zijn." ■